

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y DE AVISOS Y NOTICIAS

Año XIV

Reus Dimars 25 d' Abril de 1899

Núm. 3.878

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principales librerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retorna los originals encara que no s' publicuin.

Administració y Redacció
SARREY y SATORRA
PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 1.50
En provincias trimestre. 3.50
Extranjer y Ultramar 5.00
Anuncis, a preus convencionals.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuades curacions y d'una acceptació general, son les millors probas pera demostrar que

XAROP SERRA

Oberta tota la nit

millor remey pera combatre per crò-nica y rebelde que sia tota classe de

La que paga més contribució de la província.

Esparrachs d'Argenteuil

Se'n venen diariament a la botiga d' EN GAMBÚS, carrer de Vilá (Bou), núm. 12.

DOCTOR J. MIRÓ

OCULISTA

Consulta en Reus: Los dilluns y divendres de dos a cinch de la tarde, Arrabal de Santa Anna, 1, primer.

A Tarragona: los demés dias de deu a una del matí y de tres a cinch de la tarde, havent trasladat son gabinet al mateix carrer de la Unió, 17, primer.

Secció doctrinal

Ignorants o maliciosos

Alguns diaris de Madrid han rebut bajo sobre cerrado, un himno separatista escrito en el dialecto del Principado cuya música es muy mala y la letra peor.

A la llegua s' veu que ab tot y ser escrit en lo dialecto, los ha entrat molt la energia que aquest himne conté, ressó dels sentiments dels catalans.

A bon segur que, si en lloch d' aixó s' digués en éll quelcom de león espanyol y d' honor nacional, no hi hauria en tot lo mon una producció musical tan acabada com aquesta. Be massa que ls coneixém a n' aquests senyors per fer cas de sas tonterias.

Lo de dialecto si que m' ha fet riure de debó. Es de lo més xistós que s' ha llegit en los diaris de gran circulación; es com si diguessim una nota cómica per distreures dels maís de cap.

Per l' amor de Deu no ns ensenyin tan las orellas; be prou que donan a compondre sa personalitat ab los bramés que tot sovint nos dedican, més no arribin al extrém de passar per uns ignorants. Los hi dihem pel seu bé; nos sab greu que vostés que son tan tildalos clavin aquestas reliscadas tan indignas de personas que s' aprecihin de ilustradas.

De lluny se veu que no se ls hi ha assentat prou bé l' himne separatista y per lo mateix no podentlo pahir, per un lloch ó altre l' han de treure.

A nosaltres si que no se ns ha indigestat alló de dialecto, perquè hem sigut bons minyons de no tatarne de fastich que ns ha fet.

En quant a la música y lletra del himne ja poden estar contents de que siguin dolentas, perquè si sent aixís los hi ha produhit tant disgust, que haurían fet si arriba a ser bona?

En vritat que de reliscadas com aquesta n' acostuman a fer molts y no solsament los diaris madrilenys; també hi han a la capital de Catalunya, diaris muy informads que calman als de Madrid dihentlos hi que no tinguin por; que tot aixó es cosa de jóvenes inexpertos y de algunos fanáticos. Un d' aquests matexos diaris, fa pochés dias publicá un article posant en ridícul nostra causa y lo que s' pitjor a nostra estimada patria Catalunya.

Fa vergonya llegir semblants ultratjes fets per gent que aquí menján y per aquí divagan y viuen

dels catalans, y lo que s' pitjor que lo que escriuen ho escriuen pels d' aquí, lo que fa que ls que ho llegeixin s' ho mirin ab una benevolencia que avergonyeix y que desdiu del caracter catalá.

Lo mehiment, que d' ensa de la guerra ab los Estats Units, vé notantse, ha produhit sos efectes. Es veritat que aquest moviment ha sigut mol beneficiós per nostra causa, pro també cal rotar que ha portat molts disbauxas, que las sentim més que la indeferencia que aclaparava a molta part del poble catalá.

Es necessari escampar per tot arreu la idea del catalanisme, neta del tot, ensenyant a to hom que nosaltres no trevallém per l' enlayrament de ningú; que ns te sense cuidado que governi aquest ó l' altre, y en una paraula que nostres esforços son solzament per deslliurar a Catalunya de son injust y pesat jou.

Los medis per arribar a lograr aquesta fi deuen estar inspirats ab lo més sant amor de patria; may devém fer cas dels que prometen; prou experiencia n' tenim del prometre.

Nosaltres, los mal entendidos, veyém ab greu a l' anima lo descaro ab que s' befa de nostras sagradas libertats tan vilment arrebaçadas, y ns dol lo cor al contemplar aquestas humillacions que ab tanta fredor reben molts que s' anomenan catalans.

A vosaltres catalans corcats, que escudantvos ab un amor a Catalunya que no teniu, fins donou rahó a n' aquesta gent, no vos deuen tenir en compte los insults que ns dedican y las burlas sagnants que dirigeixen a Catalunya, y escolteu ab una benignitat indigne las calumnias de que ns fan objecte aquesta gent que tant mal format tenen lo concepte de Patria, com succehi en un mal escrit article que publicá un diari de Barcelona que deya que cap dels que s' anomenan catalans ho era per amor a Catalunya y continuava desbarrant a bo y millor, posantnos com a la escuma de la societat catalana.

Ja prou catalans; aixequém ben alt lo front, que som los que més alt lo podém portar, y ab tot lo convenciment y entusiasme del poble que ls desvetlla a la vida natural que li negan, trevallém per la salvació de nostra estimada Patria Catalunya, que malgrat lo fench que per tots indrets la voltan ha sapigut servarse de caure en ell.

JOSEPH M. FOLCH y TORRES

La gran obra

Obra meritoria, trascendental, y fins heróyca sigué la que acometé un modest estudiant barceloní, fa ja més de mitj sigle, al pretendre restaurar la desvalguda literatura catalana.

Es necessari retrocedir ab la imaginació a la época en que Catalunya oblidantse completament de si mateixa queya en la major postració moral, preocupada ten sols per les terribles convulsions polítiques que comovian la Espanya del any 41, pera compondre la forsa de voluntat y entusiasme que animarian, pera acometre tan colossal tasca al airevit estudiant, allavors, conegut de ningú; ars, admirat de tothom; y que no era altre, sino l' ilustre catalá que la mort acaba de pendrens, lo venerable D. Joaquim Rubió y Ors, Rector de la Universitat de Barcelona.

Ab fé d' apóstol, ab abnegació de patriota, ab visió de profeta, empenqué tot lo labor aspre é ingrat de recordar als catalans sa procedencia, sa historia, sa dignitat, y atránrels y convencels, a fi de que estimessin lo que era seu, lo que ls hi havían llegat sos pares, lo que més los hi esqueya, y en una paraula, pferlos hi avinent, sino eran renegats, lo deber que tenían d' estimar, d' enaltir, de conreuhar, sa tant hermosa com infortunada llengua materna.

Y quina época tan apropiat pera tal empresa! Per desidia en uns, per ignorancia, en altres, lo cert es, que a mitjans d' aquesta centuria lo llengustje catalá havia scribat als últims grehons de sa decadencia; no més se n' conservava d' ell la expressió parlada, y encara aquesta comensava a esser rebutjada per moltíssims catalans que pretenían passar per gent de tó, y ls hi semblava lo servirse d' ell, poch agradable.

No s' adonavan, ni remotament, de que la catalá havia sigut llengua literaria y que podia tornar a serho.

Ningú creya que valgués la pena de ser atesa y estudiada la propia parla.

Quantas decepcions sufriria lo jove y fervent poeta, al veure la gran massa del poble indiferente a son ideal, incapassa de compéndrel, insensible a sos entusiasmes y a sas esperansas, desagrahida a son desinterés y a sa nobless, tractada sa obra pels uns, d' extravagancia; pels altres, d' anacronisme; y qui sab, si fins per alguns de bojeria!

Però aquella soletat, en mitj dels demés, no desanimava ni desesperava el preclar visionari; la ardenta afició que sentia per las cosas de la terra, inflemava son esperit, aixamplava son cor, podria son cervell, y las mateixes dificultats que se li interposavan, l' impulsavan ab major fé y l' animavan a proseguir, la seva obra, y sentia barrejadas apoderantse de son sér, llens alegrías, profundes tristesas, fredes decepcions, renascudas esperansas, goigs íntims é indefinits, delicadament saborejats per son esperit superior y gran.

Ell no duptava que l' passat pot infibit en gran manera sobre lo present, com aquest sobre l' avenir; y per aixó, cregué convenient retroure les passadas glorias a la memoria del poble que treballava y s' afanyava per sa gloria venidera, ab records, que com deya en lo prólech de son primer libre, contribuirían tal vegada en lo que havém de ser.

Prengué a son càrrech lo recordar als seus compatriois llur passat esplendorós, llurs hermoses passades epopeyas, per las que tots devían sentirse honrats y orgullosos de ferne ostentació, procurant desterrar la vergonyosa indiferencia ab que la majoria miravan tot quant pertanyia ó feya referencia a la oblidada Pàtria.

Son afany, consistia en que sos paysans coneguessin a fondo son antich, armonios y abundant idioma; son anhel, despertar en los demás lo sentiment noble y digne de lleansa que a ell lo movia, quan trencant la rutina y encarantse valentment ab la indiferencia ó ab lo despreci, publicava sas poesias escrites en llengua catalana.

Y ab quanta modestia compregué lo seva obra! Lo que podia titularse poeta y trovador, sens que ningú li hagués pogut atribuhir pretensió ni vanitat, se presentava al torneig de la poesia velant per son propi nom, ab lo modest pseudònim de *Lo Gayter del Llobregat*.

No preténia cenyir la gorra de vellut, ni ostentar la englantina d' argent, ni puntejar l' arpa trovadoresca; ell, cubria sa figura ab tosch mantell, á éll li bastavan pera deixondir un poble, fer sentir per tot arreu las veus cadenciosas d' una gayta.

Y la gayta se deixava sentir de tant en tant, ab accents que captivavan; unas vegadas, tendra, amorosa, apassionada; otras, enérgica, augusta, creyente, esperansadora; sempre patriótica.

A voltas semblava que la gayta hagués callat ab tristesa al veure que sa veu restava sola, que sos cants no ressonavan en altres cants, que sos accents no afectavan ni commovian a altres peetas; més apesar d' aixó *Lo Gayter del Llobregat* no 's cansava, no 's rendia; son jove cor no desfalia, y ab entusiasme tornava a cantar la seva estimada terra, sas costums, sas glorias, sas virtuts, sos reys, sos cants, sos héroes, sos marts.

Y l' apóstol predicava; y l' vident, en sas inspiracions, contemplava un perviadre riutller, plahent, hermós y gran, pera sa idolatrada llengua catalana.

Y cridava als purs que l' rodejessin, que l' escoltessin, que l' seguissin, que ell *Lo Gayter del Llobregat* sabia un camí estret y pedregós al comens, ample y planejat més enllá; un camí de llorers, d' honors, de gloria, pera tots los que volguessin honrar las lletres patrias.

Y assegurava també als que l' seguían, que l' idioma catalá no es difícil d' escriure; ni aspre y pobre pera adaptar-lo a la poesia, com tots ho creyan; sino que es dols, molt dols, apesar de las paraulas que s' hi havian introduhit y que no eran sevas, y apesar de lo molt que s' havia corromput pel nostre shandone.

Y la daya, que la parla catalana es elástica, concisa, enérgica y armoniosa; y que per lo tant, s' enmotlla a la literatura, tant y més que qualsevulga de las otras llenguas neollatinas.

Y ja lo *Gayter* lograva que fossin escoltadas sas tocadas, y que la veu de la seva gayta despertés als cors adormits ó indiferents, que ab goig se desvetillavan; y lograva ab sos accents, fer nàixer lo desitj de enlthir la parla dels avis, comunicant al privilegiat pel cel son entusiasme, fent arrelar en los poetas catalans la idea de reverdejar las antigas glorias dels trovaders, restaurant la hermosa festa dels Jochs Florals y sa academia del Gay Saber, per tornar (segons del mateix *Gayter*) a sorprendre al mon, ab sos cansons, sos cants d' amor, sos sirventesos y sas aubadas, y deslliurar a Catalunya del servilisme d' esser deixeble é imitadora d' otras llenguas, ella que per espay de dos sigles sigue la mestra de las lletres dels demás pobles.

Com s' han complert las predicacions del inspirat poeta!

Quin goig més intens devia assaborir en las derrieras de sa existencia, contemplant la ufanesa d' aquella obra comensada per ell, féya cinquanta vuyt anys, allá en la primavera de sa vida, en sa riutllera joventut, quan son pensament no havia encara pres cos, quan apenas passava del estat d' aspiració, y de vaguetat d' un somni!

Com se delectaria lo benvolgut patriarca al contemplar a la llengua catalana literariament vindicada, la mateixa que havia sigut sempre objecte de sos amors, motiu de sos anhel, causa de sas alegrias!

Los dias de sa vellesa passaren per ell tranquils, serens, asossegats, plahents; endolcits pela grata recordos d' una vida exemplar, gosantse de sa propia obra, sentint a son entorn l' ambient de gratitat d' un poble, veyent sa venerable figura rodejada de la aureola sublim del orepúscul del astré lluminós que después d' haver escampat calor y vida se 'n va cap a la posta.

A la envejable edat de 81 anys ha deixat aquesta terra, que tant estimava, mes ha tingut la ditxa que

pochs logran, de veure complerts sos afany, realizada sa obra. Ben merecudo tenia tal recompense.

Descubrimos donchs a la memoria del *Gayter del Llobregat*, plorém la pérdida del mestre, imitem al patriote, llohem al poeta, que sapigué construhir los fonaments d' aquest superb edifici que tots admirém y s' anomena Moderna literatura catalana.

Per ella ens coneix lo mon, ella es nostra ánima, la executoria de nostra personalitat, lo sagell de nostra rassa.

J. PORTALS y PRESAS.

CRÓNICA

Observacions Meteorológicas del dia 24 d' Abril de 1899 FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'observació	Barómetro aneroide	Gráu d'humiditat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Observ. particular
9 m.	755	92		2:7	Núvol	
3 t.	755	94				

Horas d'observació	TEMPERATURAS			VENTS direcci.	NUVOLS	
	Máxima	Mínim.	Ter. tip.		classe	can.
9 m.	Sol. . . . 26	9	14	E.	Cua	Nin 0'8
3 t.	Sombra 22		18	E.		0'6

Lo mercat que se celebrá ahir en nostra ciutat se vegé regularment concorregut de forasters de la comarca, sens dupte perque escassejan las existencias dels fruits que son objecte de transacció.

Nostre estimat colega *La Veü de Catalunya* de Barcelona en sas «Notas políticas» del diumenge expressa lo seu sentiment per no haver triomfat lo senyor Font y fa unas rasonadas consideracions sobre la elecció, que nosaltres las hi agraphim de tel cor.

Bastant animat y lluhit resultá lo ball d' inauguració del hortet «La Verbena».

Dos plans proporcionaren a la empresa del teatro Fortuny las funcions de diumenge. En la de la nit al acabarse la representació de «La Verbena de la Paloma», que fou desastrossment interpretada se sentiren bon número de xiulets protestant de la poca consideració que s' te ab lo públich possintse obras sense assaigs y sense personal pera ferlas.

Ahir varem disfrutar d' un dia bastant variable. Lo mateix se veyá llohir lo Sol augurantnos un bon dia com eran los núvols qui prometian ferne las nostras delicias regalantnos un ruixat.

Aprofitant lo dia verament estiuench que diumenge disfrutarem foren en regular número las familias d' aquesta ciutat que s' trasladaren al camp a passar la festa.

A la tarde los nostres passeigs que ja comensan a fer goig y ombra per haverse adornat los arbres ab sos vestits de fallas se van veure molt animats distingintse entre aquella concurrencia lo bell-sexé.

Molt concorreguda s' vegé lo passat diumenge la societat «El Alba» ab motiu de posarse en escena en son teatro lo magnífich drama catalá «La Bnada de Bastardia». L' execució encara que no superior puig se notava falta d' ensaijos, fou molt acceptable y en especial per part dels Srs. Cúbells, Coll. y Estivill y las Srtas. Canaval y Bassedas, aquesta darrera encarregada del bonich paper d' Artur del que 'n tragné molt de partit demostrant com sempre que estudia ab carinyo. Nostra enhorabona a tots.

Ans d' ahir tarde, á dos cuarts de tres se notá que en part del carregament de sofre desembarcat en lo port de Tarragona per lo vapor italiá «Irene» y que s' trobava depositat en lo moll transversal, s' havia iniciat foch.

En los primers moments, se procedí per las brigades del servey comercial a apagar l' incendi, que no obstant, continuá progressant.

Acudiren las autoridades, donant oportunas ordres y més tart, s' hi presentarén forsas d' infanteria, guardia civil, carrabiners y la brigada de bombers ab material d' incendis.

Gracias al vent llevant, las flamaradas no se propagaren a un carregament de fusta, situat a poca distancia.

A última hera quedá consumit per complert la

cantidad de sofre allí depositada, calculantse en una 800 sachos.

Ans d' ahir se posá en escena en lo teatro de «La Palma» lo drama en tres actes «El Gran Galeoto». La interpretació que 'ls joves aficionats donaren al mateix feu superior demostrant quant estudian pera sortir ayrosos de sa empresa.

Lo públich premiá son treball ab forts aplaudiments molts dels quals foren per la Sra. Auñón que digué son paper no com una simple aficionada sino com una verdadera artista.

Los mossos Manuel Blanco d' Alba Cortés y Joaquim Serra Rius números 5 y 133 respectivament del actual reemplás han reclamat ab arreglo al art. 104 de la ley excepció sobrevingudas fundantla l' primer en inutilitat pera l' servey y l' altre per haver complert son pare l' edat de 60 anys.

Lo recaudat ahir en la Administració de Consums d' aquesta ciutat per diferentes especies, puja á pes-1608'18.

Crónica teatral

La despedida de la companyia

No volguent fer objecte d' aquesta crónica la funció de diumenge á la nit, per no entrar en interioritats que per lo sinceras se oreurien apasionadas, preferim escullir per títol lo de la despedida de la companyia y á éll fer referencia después d' una aclaració que cal consignar a la crónica anterior referent á la tiple Srta. Castellanos.

Deyam en aquella que nos havia resultat la «Castellanos», una aixerideta catalana y á darrera hora hem sapigut que es madrilenya.

Com no 'ns agrada nacionalisar a ningú en terra estranya ho fem constar aixis, creguts que la Senyoreta Castellanos no ho ha de pendre á mal ja que los merecudos aplausos y elogis á ella tributats, lluny de perdre, ab aquesta aclaració, valor y espontaneitat, ne gnsyan, puig revelan en ella una madrilenya que sap apreciar y estimar á la literatura catalana; y que no troba en lo tipo de la noya, menestrala ó senyoreta de la nostra terra, aquells defectes que molts dels mateixos catalans li atribueixen, quan d' una manera tant fidel y escayenta va sapiguer interpretar a la protagonista del «Somni de la Inocencia».

Cuatre obreras y á benefici del públich (sic) se representaren en la funció d' ahir, totas ellas conegudas de nostre públich, menos la modificació en «La fiesta de San Anton» de confiar lo paper de Regina que s' trená en aquesta ciutat la tiple Alcacer, a la tiple Senyoreta Castellanos, y á té que l' paper de Regina no es pas secundari, sino un y potser lo mes important de quants se 'n han escrit en obras d' aquest género.

Per aquesta rahó necessita haver suferit l' artista que l' interpreti un bon número d' assaigs, possibit una veu potent y agradable y ser superior en dots artísticas al personal que acostuma á figurar en las llistas de aquestas companyias.

Y si á totas aqueixas dificultats hi afegim la comparació que involuntariament se fá entre la tiple que l' ha estrenat y la que derrerament l' interpreta, es molt natural que, sortirne aquesta ayrosa, se li reconegui una superioritat sobre la que ha vingut a reemplaçar.

En la companyia Alcacer-Gil tant censurables ocasions las hem pogut veure quan la vinguda de la Senyoreta Miserachs y are ab la Sra. Gadea y Srta. Castellanos y 'ls fruits que han produhit pera la tiple Alcacer son molt mes dolents dels que s' pensa y hagin pogut ferli creure los qui la voltan.

A la Srta. Miserachs que no valis gran cosa li proporcioná molts y molts aplausos: á la Sra. Gadea lo paper de Pilar de «Gigantes y cabezudos» li ha valgut molts simpatias; y á la Srta. Castellanos lo de Regina de «La Fiesta de San Anton» nos afirmá més en lo criteri que de ella teniam format que sab cantas y pedém dir que encara que ab poca veu, ahir sentirem per primera vegada cantar-lo y per aixó se li dispensá, que pera enfonzarla s' havia d' organisar un contracte que no ho havia de conseguir: que la Luisa de «Las Viejecitas» y la «Inocencia» del «Somni» está molt pedemant dels que xiuex sense tenir conciencia de lo que fan.

La llistó es digne d' aprofitarse, donchs si bé nostre públich y la premsa no ha tingut empenyo en fer ressaltar aquestos contrastos en otras poblacions ne pot saccehir lo mateix.

Secció oficial

Registre civil

dels dies 22 y 23 de Abril de 1899

Naixements

Joseph Marimón Pedret, de Joseph y Maria.—Ramon Meñé Clufeu, de Ramon y Francisca.—Angel Serra Compte de Anton y Maria.

Matrimonis

Fernando Ferrando Tomás, ab Emilia Seveteri Buch.—Bonaventura Dalmau Fontseré, ab Isabel Tribo Carraté.—Anton Guasch Fortit, ab Teresa Garcés Fignerola.

Defuncions

Joseph Ribes Nolla, 67 anys, Germanetas.—Bonaventura Gené Roca, 62 anys, Singlés, 10.

Secció religiosa

Sant d'avuy.—Sant March.

Sant de demà.—Sant Marcelino.

Secció comercial

Bolsi de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotizació a Barcelona a las 4 de la tarde del dia d'ahir.

Interior	63'85	Cubas del 86	66'56
Orenses	12'60	Cubas del 90	57'62
S. Juan		Aduanas	
Norts	47'20	Ob. 5 0/0 Almansa	84'
Franses	44'70	Id. 3 0/0 Fransa	43'75
Filipinas	79'75		

PARIS

Exterior 59'65 Norts

GIROS

Paris 20' Londres 30'25

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotizables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d'or de tots los païssos.

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	63'87	Aduanas	95'
Exterior		Norts	47'35
Amortizable		Franses	44'65
Cubas 1896	66'50	Filipinas	12'60
Cubas 1890	57'75	Obs. 6 0/0 Fransa	84'75
Exterior Paris	59'65	Id. 3 0/0	43'75

GIROS

Paris 20' Londres 30'25

Cambis corrents

en lo dia d'ahir donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner.	Paper.
Londres 60 dias fetxa.			
» 8 » »			
Londres vista		29'90	
Paris 60 dias fetxa			
Paris vista	19'50	19'50	20'
Marsella 60 dias fetxa			

VALORS LOCALS

	Ptas.	Ptas.	OPBR.
ACCIONS			
Gas Reusense.		700	
Industrial Farinera	500		
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	495		
Manufacturera de Algodón		100	
Companyia Reusense de Tranyias			
Companyia Reusense de Tranyias privilegiadas de cinch per 100			200

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 22

De Barcelona en 6 horas, vapor Florencio Rodriguez, de 650 toneladas, ab tránzit, consignat als senyors Fills de B. López.

Despatxades

Pera Cetta, vapor Santa Ana, ab vi.
Pera Licata, berg. gol. italiá Due Fratelli, en lastre.

Pera Bilbao y escalas, vapor Florencio Rodriguez, ab efectes.

Anuncis particulars

“EL BRONCISTA”

Carrer Major, número 18.—REUS

Taller especial pera la reforma dels aparatos gas y petroli a electricitat.

Construccions de tota classe d'aparatos pera la electricitat, gas, petroli y espelmas.
Incandescencia per lo gas y alcohol ab metxeros del sistema més adelantat.

Lámparas a foco ab lo metxero «Universal».

Restauració y reparació a preus limitats de tota classe d'aparatos, especialitat de la casa.

Instalacions pera aygua y gas y tot lo concernent al ram de Lampisteria y Llauneria.

Instalació de timbres eléctricos ab material assegurat.

REUS.—CARRER MAJOR, 18.—REUS

LA ELECTRA REUSENSE

Proporcionantse al públich lo servey del alumbrat eléctric conforme als més coneguts avensos de la ciencia y en las condicions més ventajosas, la «Electro Reusense» se complau en consignar que las instalacions pera l'alumbrat particular, s'han fet y continuaran fent, baix las condicions iguals a las que estableixi una altra empresa qualsévol que serveixi al públich mit eléctric.

Los encárrechs se serveixen per lo torn escrupulosos en que's reben en la fábrica.

Carrer de Sant Celestino, números 5 y 7

Horas de despaig: De nou del matí a una de la tarde y de tres a vuyt de la nit.

Per la Electro Reusense
Lo Director.

ESCORIAS THOMAS.

Végis l'anunci de la quarta plana. Dirigirse a casa Gambús, carrer de Vila (Bon) 12

OBRA NOVA

Fills Ilustres de Reus

PER

Francisco Gras y Elias

3 pessetas exéplar.—Se ven en aquesta impremta.

TELEGRAMAS

Madrid 23.

Careixen de fundament los rumors que durant lo dia han circulat d'haverse aixecat una partida carlista a Navarra.

Las noticias rebudas a última hora d'aquella provincia, no ofereixen res de particular.

—S'ha dit que'l senyor Silvela, en previsió de que pogués arribar un dia (y's tem que sia prompte), un rompement ab lo general Polavieja, se prepara pera portar totas las forsas possibles al Senat.

Alguns ministerials han advertit que si no fa aixó lo senyor Silvela, no li quedarà en lo Senat, pera'l cas d'un rompement ab lo general Polavieja més amunt de vint vots de majoria y ab aquesta exigua forsa no li seria possible governar.

—Telegrafia de Paris que un periódich de Viena inserta un article ocupantse de nostra política; diu que si'l Pretendent promogués una guerra civil sortiria mal lliurat y que la seva conducia será impordable.

—Dihen de Lieja que la huelga dels miners augmenta de dia en dia.

Los desordres creixen fins a tal punt que's tem la intervenció de las tropas para restablir la tranquilat.

—Lo Colegi d'Agents de Cambi y Bolsa ha celebrat una important reunió pera tractar de las reformas en los estatuts del Banch d'Espanya, ocupantse de la compra y venda de valors, correctir abusos en aquest assumpto.

—S'atribueix al ministre de Marina lo projecte de formar un pressupost extraordinari de 250 milions de pessetas pera la construcció de barcos.

Londres 23.—Los periódichs inglesos comentan un important discurs pronunciat en Feessid per M. Goschen.

Examiná aquest la tassis plantejada per los partidaris del desarme y de la campanya parlamentaria en favor d'una considerable rebaixa en lo pressupost de la Marina inglesa.

Inglaterra no vol corre lo perill per un romanticisme que no te cap fundament racional, de perdre'l lloch que ocupa a Europa ab sas forsas navals.

Afegi que res tan facil com decretar reformas y economias, sobre tot desde las columnas d'un periódich; pero si aquets projectes de reforma los realises sin las Cambras, ells, sos preconisadors serian los primers en demanar que's dilati l'imperi colonial d'Inglaterra.

Aquesta gent ben intencionada, ignora los preparatius navals y 'ls travalls que's fan en la política colonial per Fransa y Alemania.

—Se dia que la República Suissa presentarà en lo próxim Congrés internacional de La Haya una proposició demanant la revisió de vairs articles del Conveni de 1864.

Desitja la Helvecia que 'ls ferits sian sempre considerats neutrals, y que'l Conveni de Ginebra se fassi extensiu a las guerras marítimas.

Demanará també Suissa que la bandera de la Creu Roja sia declarada absolutament inviolable, y que 'ls soldats portin tots una placa ab lo nom y'l número del batalló a que perteneixin, ab l'objecte de que sia més facil identificar los morts, los ferits y 'ls presoners, sobre 'ls camps de batalla.

Washington 23.—Durant la passada nit lo ministre de la Guerra ha rebut un despaig del general Otis, en que anuncia la formació d'una nova columna volent al mando del general Lawton destinada a batre als insurrectes tagalos que's mantenen en las montanyas al Nort y Est de Bulacán.

Paris 23.

Lo periódich de Viena «Fremdenblath», publica un article destinat a comentar los assumptos d'Espanya. Diu que aquesta nació necessita primer que tot perarar sas recents desgracias.

Afegeix que la guerra civil sería doblement perjudicial y que sería imperdonable desacert per part de don Carlos si promogués algun escandol en aquesta ocasió, quant existeix un exércit numerós en la Península que indubtablement sofocaria tot moviment insurreccional.

Segons lo periódich vienés, en vista de la disposició de forsas en que's manifesta la opinió en las últimas elecciones, lo Govern actual deu unir las distintas fraccions de la majoria y sols així lograrà la estabilitat necessaria pera poguer desenrotillar sos plans regeneradors.

—Inglaterra que, com es sapigut, exerceix lo protectorat sobre'l lliure Estat d'Orange, ha conseguit de Russia que excolgui a dit país de la Conferencia de la pau.

Ab aquest motiu ha anulat la invitació que havia fet al Estat d'Orange lo mateix goberna de Sant Petersburg.

—Ha cridat l'atenció un article de la «Pall Mall Gazette» en que parlant de la cuestió de Marracos, diu que'l territori del Sur d'aquell Imperi no perteneix al Sultá y afegeix que pera 'ls genis exploradors será una font de riquesa que s'obrin al comers d'Europa algunes ports que fins avuy estat tancats al tráfeh europeu.

—Roma.—A bordo del «Saboya» s'ha celebrat un banquet de 60 cubers en obsequi dels quefes de la esquadra francesa.

Lo banquet ha sigut molt animat.

Lo general Fournier s'assentá a la esquerra de la Reyna d'Italia.

Al mateix temps se celebrava un altre banquet ofert als oficials de la esquadra inglesa, a bordo del acorassat «Lauria».

